

N:o 23.

Af Herr Wallenius m. fl.: Om anslag till Skara veterinärinrättning.

Kongl. Maj:t hade till 1885 års Riksdag aflåtit nådig proposition om veterinärinrättningens i Skara ombildande till hofbeslagsskola och vårdanstalt för sjuka husdjur, vid hvilken anstalt skulle meddelas endast praktisk klinisk undervisning.

Stats-Utskottet hemställde uti afgifvet utlåtande, att Riksdagen, med afslag å denna proposition, måtte — under anhållan att Kongl. Maj:t tacktes till nästa Riksdag efter verkställd utredning, i den mån sådan kunde befinnas erforderlig, framlägga förslag till uppförande på ordinarie stat af anslaget till nämnda inrättning — anvisa för år 1886 till inrättningens vidmakthållande med oförändrad organisation under samma år ett extra anslag af 12,900 kronor.

Riksdagens Kamrar stannade i olika beslut. Första Kammaren biföll utan votering Stats-Utskottets hemställan, men Andra Kammaren deremot efter omröstning den Kongl. propositionen. Endast det extra anslaget beviljades, och då de olika besluten icke kunde göras till föremål för gemensam votering, förblef Skara veterinärinrättnings ställning oförändrad.

Uti statsrådsprotokollet, som låg till grund för den nådiga propositionen, var anfördt, att den provisoriska ställning, denna inrättning sedan lång tid tillbaka intagit, icke vidare borde fortfa, utan inrättningens framtida ställning och verksamhet definitivt bestämmas. Denna åsigt delas troligen af flertalet inom Riksdagen. En hvar måste nemligen finna, att det icke kan vara förenligt med god hushållning att låta en läroanstalt, som står under statens vård och åtnjuter årligt an-

slag, längre förblifva i det provisoriska tillstånd, som den redan allt för länge nödgats uthärda. Då anslag till undervisningen beviljas för endast ett år i sänder, kunna icke heller lärare förordnas på längre tid. Detta måste föranleda till täta ombyten och äfven svårighet att alltid anskaffa fullt lämpliga lärare, hvaraf undervisningen lider och inrättningens hela verksamhet förlamas. Ett definitivt ordnande af inrättningens framtida ställning synes derföre vara af högsta behof påkalladt. Någon framställning i detta afseende torde dock icke vara att från regeringen förvänta till denna Riksdag; men en enskild motionär inom Andra Kammaren har upptagit förslaget om inrättningens ombildande till hofbeslagsskola och sjukvårdsanstalt. I anledning häraf och på det att frågan måtte få en allsidig pröfning, torde motion äfven böra väckas om inrättningens definitiva ordnande såsom läroanstalt med derför nödigt anslag på ordinarie stat, på sätt Stats-Utskottet åsyftat.

Enligt direktionens på nådig befallning afgifna förslag till inrättningens omorganisation på ordinarie stat, hvilket finnes återgifvet i ofvan åberopade statsrådsprotokoll, skulle inrättningen få till uppgift: att bilda veterinärer, afsedda för den enskilda veterinärsjukvården, att vara en fullständig läroanstalt för bildande af hofslagare eller så kallade hofbeslagssmeder och att derjemte förblifva en vårdanstalt för sjuka husdjur. Det statsanslag, som härför årligen skulle erfordras, är beräknadt till 20,700 kronor eller 3,700 kronor utöfver inrättningens nuvarande anslag, som utgår med 4,100 kronor på ordinarie och 12,900 kronor på extra stat.

Den vidare utredning, som Stats-Utskottet ansett behöflig för frågans slutbehandling, har Kongl. Maj:t redan infortrat från vederbörande, som i anledning deraf anmält, att Skara veterinärinrättning behöfver ett statsanslag för en gång af 17,818 kronor för att dermed försättas i fullgodt skick enligt tidens fordringar så i afseende på byggnader och lärosalar som undervisningsmateriel.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt och under åberopande af Stats-Utskottets vid sista riksdagen uttömmande motivering få vi under-tecknade, som önska Skara veterinärinrättnings bibehållande såsom läroanstalt äfven för utbildande af andra klassens veterinärer för landsortens behof, härmed vördsamt föreslå, att Riksdagen ville besluta,

dels att, med godkännande af direktionens organisationsförslag, låta uppföra ett årligt anslag af 20,700 kronor på ordinarie stat för Skara veterinärinrättning,

dels ock att för en gång bevilja ett anslag på extra stat till samma inrättning af 17,818 kronor att använ-

das till byggnaders och lärosalars försättande i tidsenligt skick och anskaffande af nödig undervisningsmateriel.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1886.

N. J. Boström.

A. Th. Wallenius.

C. J. Fogelin.

N:o 24.

*Af Herr **Borg:** Angående utredning i fråga om pensionering af småbarnsskolans lärarinnor och lärare.*

Om den allmänt antagna pedagogiska grundsatsen, att goda småbarnsskolor är ett nödvändigt vilkor för goda folkskolor, befinnes vara riktig, följer deraf att småbarnsskolan förtjenar lika stor uppmärksamhet och uppmuntran som folkskolan, den förras lärarepersonal lika mycken omvårdnad som den senares, så mycket mera som arbetet i småbarnsskolan är, om möjligt, än tyngre än det i folkskolan, alldenstund det skall utveckla barnets förstånd och andra själsförmögenheter på de första och svåraste stadierna af dess uppfostran.

En sådan omvårdnad har dock ännu icke kommit småbarnsskolans lärarepersonal till del. Medan för folkskolans lärarinnors och lärares ålderdom är sörjdt medelst en ändamålsenlig pensionsinrättning, hvartill kommun och stat bidraga, finnes intet åtgjort för att bereda i undervisningens tjänst utarbetade småbarnsskolelärarinnor och lärare något slags stöd och hjälp på deras ålderdom, hvarföre de, der ej tillfälliga förhållanden komma räddande emellan, måste hänfalla åt fattigvården,